

Міністерство освіти і науки України
Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою
Національний університет «Львівська політехніка»

УКРАЇНСЬКА МОВА У СВІТІ

Збірник матеріалів
V Міжнародної науково-практичної конференції

Львів, 2018

Редакційна колегія:

Ажнюк Б. М. (д. фіол. н., проф.), Україна
Винницька-Юсипович О. (д-р), Канада
Ключковська І. М. (к. пед. н., доц.), Україна
Козловський Ю. М. (д. пед. н., доц.), Україна
Мацюк Г. П. (д. фіол. н., проф.), Україна
Мукан Н. В. (д. пед. н., проф.), Україна
Плавущак-Підзамецька У., Канада
Сметс Н. (PhD), Бельгія
Шайтош-Запоточна Н. (д-р), Угорщина

- У 27 Українська мова у світі : Збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, 17 серпня 2018 р. – Львів, 2018. – 235с. – Режим доступу : <http://miok.lviv.ua/wp-content/uploads/2018/12/Збірник-матеріалів-Конференції-2018.pdf>

До збірника увійшли наукові доповіді та виступи учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Українська мова у світі», яка відбулася 17 серпня 2018 р. Об'єктом наукового обговорення стали питання методики викладання української мови як іноземної, організації навчального процесу в українознавчих осередках у світі, використання новітніх технологій у навчальному процесі. Збірник призначений для широкого кола науковців, студентів, аспірантів, викладачів української мови як іноземної.

УДК 811.161.2'243'373.46-116.6:37.016

Відповідальний за випуск: Оксана Трумко

Комп'ютерна верстка: Ірина Побран

Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори. Точки зору авторів публікацій можуть не збігатися з точкою зору редколегії збірника. Редколегія залишає за собою право скорочувати та редактувати подані матеріали.

© Національний університет
«Львівська політехніка», 2018

ЗМІСТ

Ключковська Ірина

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО **6**

Владика Йосиф Мілян

СУТЬ ТА МІСІЯ СУБОТНИХ І НЕДІЛЬНИХ ШКІЛ В ДІАСПОРІ І НА МІГРАЦІЇ **18**

Ажнюк Богдан

ЕКОСИСТЕМА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ **24**

Smeets Niels

PROVIDING ACCESS TO THE UKRAINIAN LANGUAGE IN THE DUTCH
LANGUAGE AREA: TOWARDS A TEACHER'S GUIDE IN THE LOW
COUNTRIES **30**

Бойко Галина

УКРАЇНСЬКА АБЕТКА ЯК ОСНОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ТА
САМОБУТНОСТІ **43**

Беценко Тетяна

ВИКОРИСТАННЯ ФОЛЬКЛОРНИХ МАТЕРІАЛІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ
ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ОСНОВАМ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ **51**

Василенко Ніна

ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ СИТУАЦІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ **56**

Гешко Олена

УКРАЇНСЬКА МОВА В ТИРАСПОЛІ. ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ **64**

Горда Оксана

УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА ТА УКРАЇНСЬКА ЯК РІДНА:
СПІЛЬНЕ ТА ВІДМІННЕ В ПІДХОДАХ ДО ВИКЛАДАННЯ **77**

Грушко Наталія

DESIGN-THINKING НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ. **85**

Данчишин Назар

АНГЛІЗМИ Й УМІ: ЗАГРОЗИ ЧИ ВЗАЄМОДОПОМОГА? **90**

Демченко Володимир

АНАЛІТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ МОВИ УКРАЇНЦЯМИ З
ДІАСПОРІ **96**

Збір Ірина

УКРАЇНСЬКИЙ ВІКЛАДАЧ І КОРЕЙСЬКИЙ СТУДЕНТ – ШЛЯХ ДО
ВЗАЄМОПОРОЗУМІННЯ ТА ВЗАЄМОДІЇ (МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ) .. **104**

Зозуля Ірина

ОСОБЛИВОСТІ ВІКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ
ІСПАНОМОВНИМ СТУДЕНТАМ **121**

Кузь Галина

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БУКОВИНСЬКОЇ
ФРАЗЕОЛОГІЇ **129**

Лозан Тетяна

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦІПІВ НАВЧАННЯ У ВІКЛАДАННІ УКРАЇНСЬКОЇ
МОВИ РОСІЙСЬКОМОВНИМ СТУДЕНТАМ В УМОВАХ ПРИДНІСТРОВ'Я .. **136**

Мартинишин Наталя

ЗАНЯТТЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ ДЛЯ ДІТЕЙ НА ОСНОВІ
АНІМОВАНИХ ПІСЕННИХ ТЕКСТІВ **144**

Пасічник Жанна, Швачій Ліана

ОСВІТНИЦЬКО-КУЛЬТУРНІ ПОТРЕБИ ДІТЕЙ УКРАЇНСЬКИХ
ЕМІГРАНТІВ У ПОРТУГАЛІЇ **151**

Plawuszczak-Pidzamecky Ulana

100 YEARS OF TECHNOLOGY-ENHANCED LANGUAGE LEARNING:
INCORPORATING NEW ELECTRONIC RESOURCES **160**

П'ятковська Оксана, Гойсан Вікторія

ЗАДОВОЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПОТРЕБ ЗАКОРДОННИХ УКРАЇНЦІВ:
ІНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА СУЧASNІ РЕАЛІЇ **173**

Романюк Світлана

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЛІЛІНГВАЛЬНОМУ
СЕРЕДОВИЩІ: ДОСВІД ДІАСПОРІ І УКРАЇНИ **190**

Руснак Іван, Василик Марина

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ДІАСПОРІ
НА СТОРІНКАХ ЕТНІЧНОЇ ПРЕСИ ЗАКОРДОННИХ УКРАЇНЦІВ **203**

Чоботарська Світлана, Мошняга Інна, Лозан Тетяна

ЕТНОПЕДАГОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ **215**

Шевчук Лариса

НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ БІЛІНГВІЗМУ ВІД
ЧИТАННЯ ДО ТЕКСТОТВОРЕННЯ **224**

УХВАЛА КОНФЕРЕНЦІЇ **232**

УДК 378.016:811.161.2'243 (045)

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ ІСПАНОМОВНИМ СТУДЕНТАМ

Ірина Зозуля,

*к. пед. н., доцент кафедри мовознавства
Вінницький національний технічний університет*

e-mail: irazozulya15011985@gmail.com

Статтю присвячено основним аспектам викладання української мови як іноземної іспаномовним студентам. Розглянуто комунікативну діяльність як одну з основних форм навчання іноземних студентів в Україні. Розроблено методичні рекомендації для найефективнішого вивчення української мови як іноземної іспаномовними студентами.

Ключові слова: українська мова як іноземна, методика викладання, комунікативна діяльність, іспаномовні студенти.

The article is devoted to the main aspects of teaching Ukrainian as a foreign language to Spanish-speaking students. The communicative activity is considered as one of the most principal forms of teaching foreign students in Ukraine. The methodical recommendations for the most effective study of Ukrainian language as a foreign by Spanish-speaking students are developed.

Key words: Ukrainian as a foreign language, teaching methods, communicative activities, Spanish-speaking students.

Розширення та розвиток міждержавних гуманітарних, культурних, економічних зв'язків України з іншими країнами зумовили зміну статусу іноземної мови як навчальної дисципліни. Нині основна функція іноземної мови як навчального предмета полягає в тому, щоб студенти оволоділи мовою як засобом спілкування. Іноземна мова сприяє розвитку загальноосвітнього потенціалу, а також культури спілкування. У нашому випадку будемо говорити про українську мову як іноземну (УМІ).

Мета цього завдання навчальної дисципліни УМІ – навчити студентів спілкуватися іноземною мовою у межах програмового матеріалу в різних сферах діяльності, допомогти здобути такий рівень знань, умінь і навичок, який дасть можливість здійснювати як професійну, так і ситуативну комунікацію.

Кожна нація має свою мову, свій менталітет, манеру поведінки, певні національні риси характеру й, безперечно, усе це впливає на те, як представники цієї чи іншої країни можуть сприймати та засвоювати нову для них мову. Українська та іспанська мови, з одного боку, належать до індоєвропейської мовної

сім'ї. Це означає, що вони споріднені, хоча й дуже далекі. Деякі слова української мови нагадують значення іспанських, наприклад: мати – *madre*, три – *tres*, десять – *diez*, сонце – *sol*, сіль – *sal* тощо. Але, звичайно, більшість слів у досліджуваних нами мовах є різними. Безліч відмінностей можна спостерігати й у граматичних системах обох мов – іспанської та української.

Оскільки у Вінницькому національному технічному університеті останні декілька років переважно навчаються студенти з Еквадору, то ми вирішили дослідити особливості викладання УМІ саме іспаномовним студентам. Зокрема спробувати розібратися, як підвищити рівень вивчення іспаномовними студентами УМІ, які прийоми та методи використовувати на занятті, як доцільніше подавати лексичний та граматичний матеріал тощо.

Питання викладання УМІ для іспаномовних студентів вже було предметом дослідження українських педагогів. Але посібників для студентів чи методичних рекомендацій для викладачів, які полегшували б вивчення УМІ для цієї категорії іноземних студентів, майже немає. Хоча є певні напрацювання у цій сфері в наших колег – російських та зарубіжних лінгвістів, які можна використовувати й адаптувати, оскільки загальнодидактичні методи й принципи під час вивчення будь-якої іноземної мови є в основному спільними. Серед найбільш відомих видань можна виокремити посібник з російської мови для іспаномовних студентів Р. Гусмана (Канада, 2002); авторський курс Д. Петрова з російської мови для іспаномовних, що має 16 уроків та є адаптованим для самостійного вивчення (Москва, 2018); порівняльну морфологію російської та іспанської мов В. С. Виноградова та І. Г. Милославського (Москва, 1986); нариси з методики викладання російської мови особам, які спілкуються іспанською мовою (Москва, 1964); навчальні посібники з російської граматики для тих, хто розмовляє іспанською (Москва, 2016) тощо [1; 2; 6; 7; 10–13]. Отже, у представлених роботах запропоновано методику викладання російської мови як іноземної для іспаномовних студентів. Але й вони не пропонують шляхи розв'язання усіх проблем, які існують.

УМІ наразі перебуває на етапі становлення в Україні: багато науковців, методистів, викладачів-практиків активно займаються пошуками нових методів, форм і прийомів для роботи з різними категоріями іноземних студентів. Якщо говорити про іспаномовних абітурієнтів, то вже є окремі напрацювання з методики УМІ саме для роботи з ними. Це наукова розвідка О. Качали «Типові фонетичні помилки іспаномовних студентів під час вивчення української мови» [4] і навчальний посібник Н. М. Корбозерової та А. О. Серебрянської «Порівняльна типологія іспанської і української мов» [5]. Але, звичайно, вони не охоплюють усіх проблем викладання УМІ для іспаномовної аудиторії.

Мета статті полягає в комплексному дослідженні особливостей вивчення української мови іспаномовними студентами. Для її реалізації необхідно виконати такі **завдання**: розглянути, які існують проблеми під час викладання української мови іспаномовним студентам, та проаналізувати особливості вивчення української граматики іспаномовними студентами.

Об'єктом дослідження є особливості викладання української мови як іноземної іспаномовним студентам України, а **предмет** – проблеми та труднощі, які виникають в іспаномовних студентів під час вивчення української мови як іноземної.

З метою забезпечення всебічного, повного та об'єктивного аналізу особливостей вивчення української мови іспаномовними слухачами було використано такі **методи**: діалектичний метод дозволив розглянути проблеми, які виникають під час викладання української мови для іспаномовних студентів; формально-логічні методи дослідження, зокрема метод синтезу, аналізу, індукції, дедукції, допомогли провести аналіз.

Під час навчання українській мові як іноземній в іспаномовному середовищі виникають специфічні проблеми, зокрема культурна інтерференція. Вона проникає на всі мовні рівні (від семантичного до граматичного), у тому числі й в паралінгвістику (в жести, поведінку тощо). Очевидно, що вивчення будь-якої мови тісно пов'язане з культурою носіїв мови. Саме тому під час викладання УМІ з метою комунікативної поведінкової спрямованості варто використовувати текстовий матеріал, діалоги, різноманітні ситуації, які будуть цінними для іноземного студента й поза навчальною аудиторією, у реальному спілкуванні, яке віддзеркалює мовне середовище.

На нашу думку, викладач не повинен обмежуватися вузькими мовними цілями. Адже без звернення до явищ культури процес засвоєння нової мови набагато збідніє й буде зводитися лише до засвоєння фонетичних, лексичних та граматичних норм і правил.

Для того, щоб оволодіти іноземною мовою, зокрема українською, навчитися говорити, читати й писати нею, потрібно усвідомлено засвоїти систему мови (фонетику, лексику, граматику), а також її закономірності (зіставлення системи української мови з системою іспанської) [3].

Уся система навчання спрямована на засвоєння мовного матеріалу й передбачає 4 етапи:

- а) представлення нових знань;
- б) формування мовленнєвих навичок;
- в) удосконалення мовленнєвих навичок;
- г) розвиток мовленнєвих умінь.

Ми уже звертали увагу на те, що під час навчання іспаномовних студентів в україномовному середовищі найбільш дієвою та ефективною можна вважати таку організацію освітньої діяльності, яка забезпечувала б залучення студентів до комунікативної діяльності. У центрі уваги при цьому є мовно-розумова діяльність людей, а основним об'єктом навчання – мовна комунікація, функціональні властивості мови й мовлення в їхній нерозривній єдності.

У процесі формування комунікативних умінь щодо вивчення української мови іспаномовними студентами найбільш дієвою та ефективною можна вважати таку організацію навчання, яка забезпечувала б залучення студентів до комунікативної діяльності, адже «комунікативний підхід передбачає вихід у такі

ділянки комунікації, де проявляються наміри та інтенції мовця, його рольові характеристики, особливі стратегії мовленнєвої поведінки. У центрі уваги опиняються питання, пов'язані з використанням мови у конкретних мовленнєвих актах, явища мовної та мовленнєвої варіантності» [9, с. 30].

Порівнюючи граматичну систему іспанської та української мов, можливо теоретично передбачити деякі помилки, що допускатимуть іспаномовні студенти, котрі вивчають українську мову у вітчизняних вищих навчальних закладах [8]. Наша практична робота підтверджує ці припущення й надає чимало матеріалу для спостережень і досліджень. Завдання викладача, перш за все, полягає в тому, щоб виявити причини виникнення наявних помилок, класифікувати їх та з огляду на це запропонувати студентам відповідні типи вправ. Грунтовно вивчивши всю наявну літературу з цієї проблематики, а також беручи до уваги 11-річний досвід викладання дисциплін «Українська мова для слухачів підготовчого відділення для іноземних громадян» та «Українська мова для іноземців» (основний етап), ми уклали «список» так званих «слабких місць» в українській граматиці для іспаномовних студентів.

1. Фонетика. Іспаномовні студенти, вивчаючи українську мову, стикаються з низкою фонетичних труднощів, спричинених різною природою деяких звуків в обох мовах або відсутністю певних звуків в іспанській мові. Завдання викладача – правильно відреагувати на помилки у вимові студентів, виявити природу фонетичних порушень у мовленні й на самому початку вивчення української мови розробити систему відповідних фонетичних вправ, які б запобігали виникненню таких помилок [4, с. 106].

2. Визначення роду іменників. Якщо в українській мові іменники належать до трьох родів, то в іспанській мові лише до двох – чоловічого та жіночого. Тому інколи студентам складно визначити середній рід. Якщо в українській мові на рід іменника вказує закінчення слова, то в іспанській – артикль, який стоїть перед іменником. В українській мові немає артиклів, і деяким студентам непросто звикнути до того, що вони мають постійно звертати увагу на закінчення слів.

3. Наголос. Для української мови характерним явищем є зміна позиції наголосу під час зміни форми слова, наприклад: *лікар* – *лікарі* (однина – множина), *суп* – *супи*. В іспанській мові зміна місця наголосу в словах у формі множини відбувається дуже рідко. Саме тому для іспаномовних студентів рухомий наголос в українських словах може здаватися незвичним явищем.

4. Відмінювання іменників. В українській мові є 7 відмінків. Усі іменники мають різні відмінкові закінчення залежно від питань, які ми до них ставимо. Наприклад, *Н. в. хто?* *Іван* *Р. в. кого?* *Івана*? *Д. в. кому?* *Івану* *ким?* *Іваном* і т. д. В іспанській мові сама форма слова *Ivan* не змінюється, але про роль цього іменника в реченні ми знаємо завдяки наявним чи відсутнім прийменникам біля нього, наприклад: *Ivan, a Ivan, con Ivan, de Ivan, sobre Ivan* тощо.

5. Кількісні числівники. Після числівників 1, 21, 31, 41, 51... іменники вживають у називному відмінку однини (*21 зошит, 31 книга*). Після числівників 2, 3, 4, 62, 73, 84 – іменники в називному відмінку множини (*62 квітки, 73 картини*).

Особливості викладання української мови як іноземної іспаномовним студентам

Після всіх інших числівників (7, 8, 9, 13, 15 тощо) іменники мають форму родового відмінка множини, наприклад: 5 будинків, 9 дівчат, 18 ручок. В іспанській мові такої закономірності не існує: іменники в поєданні з кількісними числівниками завжди вживають у формі множини, виняток становить лише числівник 1. Тому іспаномовним студентам часто буває складно правильно поєднати іменники з кількісними числівниками. Також нелегко зрозуміти іноземцям сполучення слів, коли ми змінюємо їхню позицію у словосполученні, наприклад, *сто гривень – гривень сто*. В українській мові другий варіант (коли спочатку йде іменник, а потім числівник) вказує на приблизну кількість чогось. В іспанській же мові, щоб вказати на кількісну невизначеність, необхідно використати спеціальні слова: *cerca de, aproximadamente*.

6. Прикметники. В українській мові прикметники, зазвичай, передують іменнику, який вони описують. В іспанській – навпаки, прикметники слідують після іменника, який вони описують.

7. Займенники. Зазвичай в іспаномовних студентів виникають проблеми з уживанням особових займенників *ви / Ви*. Хоча вони мають різне написання (мала й велика букви), але завжди є плутанина серед студентів. *Ви* – це форма ввічливого звертання до однієї особи *й ви* – звернення до кількох осіб. В іспанській мові в таких випадках ми використовуємо форми 3 особи *Usted* і *Ustedes*.

8. Види дієслова. Головна відмінність між дієсловами в обох мовах – це наявність виду дієслова в українській мові та його відсутність в іспанській. Вид – це специфічна категорія української мови. Іспанська дієслівна система передає значення українських видів часовими формами. Іспаномовним студентам складно не лише розрізняти та утворювати форми доконаного та недоконаного видів дієслів, а й зрозуміти їхнє правильне використання в контексті.

9. Минулий час дієслів. Специфічна особливість дієслів української мови – у формі минулого часу вони змінюються не за особами, а за родами та числами. В іспанській мові дієслова в минулому часі змінюються за особами та числами, але не змінюються за родами. Іноземні студенти довго звикають до такого граматичного явища в українській мові.

10. Прийменники. В українській мові майже кожен прийменник вживається з певним відмінком. Наприклад, *про + З. в., у / в / на + З. в. чи М. в., до + Р. в.* тощо. Тому іноземним студентам потрібно запам'ятати всі ці поєдання та довести їх до автоматизму, щоб говорити правильно.

11. Будова простого речення. В українській мові особові займенники завжди стоять перед присудком, і, на відміну від іспанської мови, їх ніколи не пропускають.

Працюючи з іспаномовними студентами, необхідно обов'язково звертати увагу на зазначені нами відмінності в українській та іспанській мовах. У такому випадку студентам буде легше засвоїти нову для них мову.

За нашими безпосередніми спостереженнями ми дійшли висновку, що, якщо китайським студентам легше виконувати письмові граматичні вправи,

африканським студентам – читати й відповідати на запитання, арабським студентам – вести діалоги й розповідати монологи, то для іспаномовних студентів усі ці види завдань є рівнозначно посильними. Ми уклали невеличкі методичні рекомендації, які в комплексному виконанні дають хороший результат у вивченні УМІ іноземними студентами з країн Латинської Америки (в основному з Еквадору) на належному рівні.

1. Важливою умовою навчання української мови іспаномовних студентів є забезпечення роботи артикуляційного апарату. У процесі вивчення української фонетики слід постійно звертати їхню увагу на артикуляцію, чітку вимову звуків української мови, на виразність і милозвучність українського мовлення.

2. Розвивальні й виховні цілі реалізуються впродовж усього навчального процесу – на заняттях і в позакласній роботі (олімпіади, тижні української мови як іноземної, зустрічі з носіями мови, випуски газет іноземними мовами тощо).

3. Такі прийоми, як мовні та рольові ігри, вікторини, слід використовувати для вивчення, систематизації і закріплення матеріалу навчальної дисципліни, для розвитку навичок дискутування й аргументації в діалогічній мові.

4. Рекомендується читати різні види спеціальної публіцистичної, художньої і країнознавчої літератури: довідкову, пошукову, інформативну, а також використовувати різні види читання: вголос, про себе, роботу в лінгафонному кабінеті.

5. Також важливим є формування навичок і вмінь самостійної роботи та самостійного застосування здобутих знань, навичок і вмінь у нових ситуаціях, набуття навичок користування словниками та довідковою літературою.

6. У процесі викладання предмета слід створити умови для самостійної роботи студентів в індивідуальному режимі. Самостійна робота іноземного студента посідає особливе місце в навчальному процесі й повинна активізувати його діяльність у здобутті знань. Вона важлива й на етапах засвоєння навчального матеріалу та розвитку гнучких лексико-граматичних навичок.

7. Студентам рекомендується вести тематичний словник іншомовної лексики, науково-економічних, фізичних і екологічних термінів, а також вивчати новий матеріал із застосуванням графічної наочності, технічних засобів навчання тощо.

Висновки. Вивчення іспаномовними студентами української мови має певні особливості й труднощі, дослідження та аналіз яких необхідні для розробки не лише окремих методик викладання конкретних дисциплін, але й загальної методики навчання іспаномовних слухачів. Перед іспаномовними студентами відкривається реальна можливість долучитися до української національної культури та історії, до життя народу, тому що лінгвокраїнознавство, перш за все, співвідноситься із загальним краєзнавством як систематизованою сукупністю наукових знань про державу.

Фонетику справедливо вважають фундаментом курсу української мови для іспаномовних студентів, адже без засвоєння фонетичних особливостей українського мовлення не тільки не можна оволодіти ним, а й зрозуміти закони

Особливості викладання української мови як іноземної іспаномовним студентам

писемної форми мови, засвоїти орфографічні норми. Формування навичок слухання, говоріння, читання й письма українською мовою, а також оволодіння навичками виразного мовлення без знання фонетичного рівня мови неможливе.

Навчальні програми курсу вивчення української мови як іноземної можуть бути зорієнтовані на різні рівні володіння українською мовою та відомостями про історію і культуру українського народу в залежності від конкретних умов, комунікативних та мотиваційних потреб.

Викладання української мови різним категоріям іноземних студентів в Україні має багато нерозв'язаних проблем, що зумовлено низкою чинників, серед яких відсутність державної політики щодо навчання української мови, недостатня розробленість методики викладання української мови як іноземної, невідповідність кількості та якості підручників з української мовою для іноземців потребам навчання. Поєднуючи традиційні та нетрадиційні методи викладання УМІ у вищих навчальних закладах, можна отримати високі результати.

Оскільки з кожним роком в Україні збільшується кількість абітурієнтів з Латинської Америки, обговорювана тема вимагає подальших наукових студій, які покликані якнайшвидше розв'язати основні проблеми в галузі методології викладання української мови саме іспаномовним студентам. Наші майбутні розвідки можуть бути присвячені різним напрямкам з методики викладання української як іноземної: організації та методичному забезпеченню процесу навчання; викладанню фонетики, лексики та граматики української мови іноземним студентам; розробці численних підручників та посібників для інокомунікантів різних рівнів володіння мовою, що формують систему різноаспектних навчальних матеріалів.

Література

1. Виноградов В. С. Лексикология испанского языка / В. С. Виноградов. – М. : Высшая школа, 2003. – 244 с.
2. Виноградов В. С., Милославский И. Г. Сопоставительная морфология русского и испанского языков / В. С. Виноградов, И. Г. Милославский. – М. : Русский язык, 1986. – 161 с.
3. Капитонова Т. И., Московин Л. В. Русская грамматика для говорящих на испанском языке (элементарный уровень) / Т. И. Капитонова, Л. В. Московин. – 2-е изд. – СПб. : Златоуст, 2016. – 82 с.
4. Качала О. Типові фонетичні помилки іспаномовних студентів під час вивчення української мови / Олег Качала // Теорія і практика викладання української мови як іноземної [зб. наук. праць] / Львівський національний університет ім. І. Франка. – Львів. – 2011. – Вип. 6. – С. 103–110.
5. Корбозерова Н. М., Серебрянська А. О. Порівняльна типологія іспанської і української мов: навч. посібник для студ. ін-тів і фак-тів іноз. мов / Н. М. Корбозерова, А. О. Серебрянська. – К. : Вища школа, 1992. – 175 с.
6. Оконь З. П. Очерки по методике преподавания русского языка лицам, говорящим на испанском языке / З. П. Оконь. – М. : МГУ, 1964. – 175 с.

7. Петров Д. *El Ruso: Curso De Base.* Русский язык для испаноговорящих. Базовый тренинг / Д. Петров. – М., 2018. – 294 с.
8. Серебрянська А. О., Серебрянська Т. М. Іспанська мова для початківців. Підручник / А. О. Серебрянська, Т. М. Серебрянська. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2009. – 544 с.
9. Сурыгин А. И. Педагогическое проектирование системы предвузовской подготовки иностранных студентов / А. И. Сурыгин. – СПб. : Златоуст, 2001. – 128 с.
10. Фирсова Н. М. Грамматическая стилистика современного испанского языка / Н. М. Фирсова. – М. : Российский университет дружбы народов, 2002. – 290 с.
11. Чичин А. В. Учебник испанского языка / А. В. Чичин. – М. : Моск. лицей, 2003. – 344 с.
12. Шигина И. Е. Записки преподавателя РКИ: из опыта преподавания русского языка в Испании / И. Е. Шигина // Русский язык за рубежом. – 2008. – № 3. – С. 75–78.
13. Quero Gervilla E. Manual de Lengua Rusa / A. A. Latysheva, E. Gervilla Quero, T. Guzman – Granada : Universidad de Granada, 2002 – 422 p.